Cenevre, Hong Kong ve Dubai karşılaştırması

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Cenevre: İngilizceye yer açan bir kıta Avrupası hukuku merkezi

Cenevre, mahkemelerinin Fransızca yargılama yaptığı bir şehirde kodifiye bir kıta Avrupası hukuku olan İsviçre hukukunu sunar. Cenevre cildi, 1 Ocak 2025'ten beri yürürlükte olan İsviçre Hukuk Muhakemeleri Kanunu (ZPO/CPC) değişikliğinin kantonlara uluslararası ticari uyuşmazlıklarda İngilizce yargılama öngörme imkânı tanıdığını anlatır. Bern, Mayıs 2026'da uluslararası bir ticaret mahkemesi açmayı planladı, Zürih de 2027 için bir mahkeme hazırladı. Cenevre'de ise bir kanun tasarısı hazırlanıyordu.[1] Bu nedenle İsviçre hukuku ve İsviçre tahkimi, tarafların kıta Avrupası hukuk geleneklerinden geldiği veya tarafsızlığın aşinalıktan ağır bastığı durumlarda en güçlü konumunu korur. Singapur ise tüm mahkemelerinde İngilizce uygulanan bir common law sunar. Bu da onu uluslararası finansın belge standartlarına daha yakın bir konuma yerleştirir.

İki merkez çoğu durumda aynı sözleşmeler için rekabet etmez. Lombardiya'daki bir aile şirketi için pay devir sözleşmesi hazırlayan İsviçreli bir avukatın Singapur hukukunu önermesi için pek bir neden yoktur. Vietnam'da yatırım yapan Hintli bir

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

yatırımcıya danışmanlık yapan Singapurlu bir avukatın da İsviçre hukukunu önermesi için pek bir neden yoktur. Rekabet, Cenevre ile Singapur'un aynı ticaret şirketlerine ev sahipliği yaptığı emtia ticaretinde ve trust senetleri ile vakıf senetlerinin bu yapıyı tanıyan bir hukuka tabi olması gereken özel servet alanında ortaya çıkar. Bu alanlarda G. Kısım ile E. Kısım, IV. Bölüm, her merkezin hukukunu aynı müvekkillerin ihtiyaçlarına nasıl uyarladığını gösterir.

Hong Kong: Temel Yasa altında common law

Hong Kong, Asya'da bir common law merkezi olarak Singapur'un en yakın rakibidir. Temel Yasa'nın (Basic Law) 8. maddesi, Temel Yasa'ya aykırı olmadıkça common law ve hakkaniyet hukuku (equity) kuralları dahil olmak üzere Hong Kong'da daha önce yürürlükte olan hukuku korur. 84. madde, Hong Kong mahkemelerinin diğer common law ülkelerinin emsal kararlarına atıf yapmasına izin verir. 92. madde uyarınca hâkimler diğer common law ülkelerinden atanabilir.[2]

Hong Kong böylece İngiliz mirasını, İngilizce konuşan bir meslek topluluğunu ve güçlü bir tahkim kurumunu Singapur ile paylaşır. Ayırt edici varlığı, Çin anakarasına açılan hukuki kapı konumudur. Bu konum, mahkeme kararlarının ve hakem kararlarının anakarayla karşılıklı icrasına ilişkin düzenlemelerle güçlenmiştir. Ayırt edici riski ise "bir ülke, iki sistem" anayasal çerçevesinde ve son yıllarda Hong Kong'un ulusal hukuk düzenine artan entegrasyonunda yatar. K. Kısım, V. Bölüm bu konuyu ele alır. Bu riskten kaygı duyan taraflara Singapur, Çin devletinin dışında bir common law yargı çevresi sunar. Bu husus, Singapur'un Çinli taraflarla yapılan sözleşmelerde hem tahkim yeri hem de uygulanacak hukuk olarak büyümesini desteklemiştir.

Dubai ve Abu Dabi: ithal common law adacıkları

Körfez farklı bir yol izledi. Dubai, 2004 tarihli bir kanunla Dubai Uluslararası Finans Merkezi (DIFC) mahkemelerini kurdu. Bu mahkemeler 2006'da, kıta Avrupası hukuk sistemine sahip bir devlet içinde İngilizce çalışan bir common law yargısı olarak faaliyete başladı. Ekim 2011'deki bir değişiklikten bu yana taraflar, finans merkeziyle bağlantıları olmasa bile sözleşmeyle bu mahkemelerin yargı yetkisini

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

seçebilir.[3] Abu Dabi, 2013'te kurulan ve Ekim 2015'ten beri faaliyette olan Abu Dabi Küresel Piyasası (Abu Dhabi Global Market, ADGM) ile daha ileri gitti. ADGM, İngiliz emsal kararları dahil İngiliz common law'unu doğrudan uygular.[4]

Körfez modeli, finansta common law'a ne kadar talep olduğunu gösterir. Bir finansal serbest bölgenin kolayca kuramayacağı ve Singapur'un sahip olduğu şeyi de gösterir. Singapur'un common law'u tüm devletin hukukudur. Olağan mahkemelerince uygulanır, üniversitelerinde okutulur ve birkaç bin avukattan oluşan bir meslek topluluğunca icra edilir. Dubai ve Abu Dabi adacıkları hâkimleri ve hukuku yurt dışından ödünç alırken Singapur kendi hukukunu iki yüzyıl boyunca kendisi geliştirmiştir. Bu derinlik, Singapur hukukuna uygulanacak bir hukukun ihtiyaç duyduğu otoriteyi verir: karara bağlanmış davalardan oluşan bir birikim, onu anlayan bir meslek topluluğu ve tüm hukuk düzeniyle onu destekleyen bir devlet.

Rakamlarla

İkinci Adalet Fermanı (Second Charter of Justice): 27 Kasım 1826. Civil Law Ordinance: 1878. Medeni Hukuk Kanunu'nun (Civil Law Act) 5. maddesinin İngiliz Hukukunun Uygulanması Kanunu ile yürürlükten kaldırılması: 12 Kasım 1993. Privy Council'a başvuru yolunun sona ermesi: 8 Nisan 1994. İstinaf Mahkemesinin Uygulama Bildirgesi (Practice Statement): 11 Temmuz 1994. SICC'nin kuruluşu: 5 Ocak 2015. SIAC'ın kuruluşu: 1 Temmuz 1991. SIAC'a gelen yeni davalar: 2023'te 663, 2025'te 886. SIAC davalarında Singapur hukukunun payı: 2023'te %64,6, 2025'te %52,1; İngiliz hukukunun payı %20,7 ve %28,4. Çalışan avukatlar: 2002'de yaklaşık 4.000, 2023'te 6.512. Yabancı avukatlar: 2000'de 576, Temmuz 2009'da 840. İlk QFLP lisansları: altı büro, 5 Aralık 2008'de duyuruldu. 2025'te QFLP büroları: dokuz; 2021–2024 döneminde S$2 milyarı aşan offshore gelir ve Singapur'da 550'den fazla avukat. Hukuk hizmetlerinin katma değeri: 2023'te S$2,98 milyar, ihracat S$1,40 milyar. New York Sözleşmesi: Singapur için 19 Kasım 1986'dan, İsviçre için 30 Ağustos 1965'ten beri yürürlükte. Lahey Mahkeme Seçimi Anlaşmaları Sözleşmesi: Singapur için 1 Ekim 2016'dan, İsviçre için 1 Ocak 2025'ten beri yürürlükte.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Notlar

1. 1 Ocak 2025'ten beri yürürlükte olan hâliyle İsviçre Hukuk Muhakemeleri Kanunu (ZPO/CPC) md. 129 f. 2 b. b ve md. 6 f. 4 b. c; Pestalozzi, "Proceedings in English before Swiss State Courts Soon a Reality in Bern and Zurich", pestalozzilaw.com, aktaran Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie J, chapitre I, section « L'anglais devant les juges suisses », ve partie F, chapitre III (Cenevre kanun tasarısı hakkında Genève attractive, 6 Mart 2026). ↩

2. Basic Law of the Hong Kong Special Administrative Region, md. 8: "The laws previously in force in Hong Kong, that is, the common law, rules of equity …" Temel Yasa'ya aykırı olanlar dışında korunur; md. 84 ve 92, basiclaw.gov.hk (Erişim tarihi: Kasım 2026): mahkemeler diğer common law ülkelerinin emsal kararlarına atıf yapabilir; hâkimler ve yargının diğer mensupları diğer common law ülkelerinden atanabilir. ↩

3. Wikipedia, "DIFC Courts" (Erişim tarihi: Kasım 2026): 2004'te kurulmuş (2004 tarihli ve 12 sayılı Dubai Kanunu), 2006'da faaliyete başlamıştır; "an independent English language common law judiciary"; Avustralya, İngiltere ve Galler, İskoçya, Malezya ve BAE'den hâkimler; 31 Ekim 2011'de imzalanan 2011 tarihli ve 16 sayılı Dubai Kanunu, bir sözleşmenin DIFC yargı yetkisini öngördüğü veya iki tarafın uyuşmazlık doğduktan sonra anlaştığı davaları Mahkemelerin görmesine izin vermiştir, "commonly referred to as 'opt-in' jurisdiction". ↩

4. Wikipedia, "Abu Dhabi Global Market" (Erişim tarihi: Kasım 2026): 2013'te kurulmuş ve Ekim 2015'ten itibaren faaliyete geçmiştir; "the only jurisdiction in the region to apply English common law directly" olarak tanımlanır; mahkemeleri ADGM'deki hukuki ve ticari konularda münhasır yargı yetkisine sahiptir. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com